

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117227985
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117227985.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX, proti žalovaným: 1/ Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, 2/ D. H. Q. Q. - B., U. L. D. B., P. XX, XXX XX Q. Q., o porušení žalobcovho práva na súkromie v súvislosti s neumožnením návštevy blízkeho rodinného priateľa, o uloženie povinnosti žalovaným upustiť od neoprávnených zásahov do základných práv žalobcu a o uloženie povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.300,- Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 9C/50/2017-134 zo dňa 29.11.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu (prvý výrok) a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu (druhý výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa domáhal žalobou určenia, že žalovaní 1/ a 2/ v súvislosti so zamietnutím jeho žiadosti o návštevu zo dňa 16.07.2017 neoprávnene zasiahli do jeho práv, chránených článkom 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Domáhal sa uloženia povinnosti žalovaným, aby upustili od neoprávnených zásahov do označených základných práv žalobcu a uloženia povinnosti žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.300,-Eur.

1.2 Žalobca vykonáva trest odňatia slobody u žalovaného v 1. rade; dňa 16.07.2017 sa domáhal povolenia kontaktnej návštevy pre blízkeho rodinného priateľa A. B. zo S. M. W., ktorú žiadosť žalovaný v 2. rade neschválil, ani svoje rozhodnutie nezdôvodnil; žalobca poukázal na porušenie svojho práva na súkromie týmto konaním v zmysle článku 8 ods. 1, 2 a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte aj len „Dohovor“), článku 14 ods. 1, článku 17 ods. 1, 2 Medzinárodného paktu o občianskych právach (ďalej aj len „pakt“), článku 1 ods. 1, 2, článku 2 ods. 2, článku 19 ods. 2, článku 46 ods. 1, článku 152 ods. 4, článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústava“), článku 1 až 3 odporúčaní Rec 2006 2 Výboru ministrov členských štátov o európskych väzenských pravidlách (EVP), článku 24, 70 EVP, článok 51 Štandardov Európskeho výboru na zabránenie mučenia, na článok 17 bod 2 odporúčania Výboru ministrov CM/ Rec 2007 a správu Výboru CPT pre vládu SR, článok 112, podľa ktorých rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené a musí sa zakladať na individuálnom posúdení potencionálneho rizika konkrétneho väzňa. Poukázal aj na judikatúru Ústavného

súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) vo vzťahu ku garantovaným základným právam a slobodám, ako aj na článok 152 ods. 4 a 154c ods. 1 ústavy, z ktorých vyplýva, že Dohovor a judikatúra k nemu sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu. ESLP, rovnako ako ústavný súd SR, pri skúmaní dodržiavania práv vyplývajúcich z Dohovoru skúma otázku legality, legitimity a proporcionality, t.j. či sa jedná o nevyhnutný zásah v demokratickej spoločnosti a či sú dané dôvody, smerujúce k ospravedlneniu daného zásahu. ESLP vyžaduje, aby zásahy do záujmov podľa článku 8 Dohovoru vyplývali z rozhodovacieho procesu, ktorý je spravodlivý, pričom dotknuté osoby musia mať možnosť domôcť sa zodpovedajúcej nápravy. Postup žalovaných, ktorí svojvoľne, opakovane a dlhodobo v rozpore s právnym poriadkom zasahujú do jeho právnej sféry, je šikanóznym. Prežitá citová úzkosť a psychické strádanie predstavujú objektívne nenapraviteľnú nemajetkovú ujmu, ktorú nemožno uspokojiť inak, ako priznaním spravodlivého finančného zadosťučinenia.

1.3 Žalovaní 1/ a 2/ navrhli žalobu v plnom rozsahu zamietnuť ako bezdôvodnú, pretože zákon č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody splnomocňuje riaditeľa ústavu rozhodnúť, či sa návšteva vykoná s priamym alebo nepriamym kontaktom. Nesúhlasné stanovisko s povolením návštevy kontaktným spôsobom nie je rozhodnutím podľa 8. časti tohto zákona, ani rozhodnutím podľa všeobecného predpisu v správnom konaní. Jedná sa o rozhodnutie zákonom zmocnenej autority, ktoré vplýva na naplnenie účelu sledovaného výkonom trestu odňatia slobody a na nápravu odsúdeného. Žiadosti žalobcu nebolo vyhovené na základe stanoviska pedagóga a vedúceho oddelenia výkonu trestu. Žalobca je zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, a to do špecializovaného oddielu s bezpečnostným režimom v zmysle §81 zákona č. 475/2005 Z.z. Ustanovenie §24 ods. 4 tohto zákona nezakladá nárok odsúdeného na návštevu priamym kontaktom a je na riaditeľovi ústavu v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu; zákonodarca teda ponechal rozhodnutie o forme návštevy na riaditeľa ústavu. Z ustanovenia §21 Ústavného poriadku vyplýva, že návšteva odsúdeného, umiestneného v oddiele s bezpečnostným režimom, sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Preto nedošlo k porušeniu práva žalobcu v zmysle článku 8 bodu 1 Dohovoru a článku 13 ods. 2 ústavy. Účelom trestu je resocializácia odsúdeného; na dosiahnutie tohto cieľa je jedným z prvkov motivačné pôsobenie na odsúdeného pri vytváraní podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Žalobca počas vykonávania trestu odňatia slobody bol dvakrát potrestaný a nebol disciplinárne odmenený. V tomto smere zaujal stanovisko k návštevám väzňov Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte aj len „NS SR“) vo svojom rozhodnutí sp.zn. 3Sžo 140/2015 zo dňa 25.05.2016.

1.4 Ohľadom nároku na nemajetkovú ujmu poukázali žalovaní 1/ a 2/ na skutočnosť, že u žalobcu ním popísané údajné porušenia práv nemôžu byť spôsobilé vyvolať u neho takúto ujmu, aby bolo potrebné ju kompenzovať vo forme finančného zadosťučinenia a už nie v ním požadovanej výške, najmä keď zo žaloby nevyplýva, ako dospel k jej vyčísleniu. Nárok na nemajetkovú ujmu v zmysle §11 a §13 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“) predpokladá existenciu neoprávneného zásahu, ako aj skutočnosť, že takýto zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy, musia byť splnené obe náležitosti a tiež musí byť preukázané, že takáto ujma v osobnosti spočíva v znížení dôstojnosti alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere.

1.5 Európske väzenské pravidlá sú súborom odporúčacích noriem a nie sú pre členské štáty Rady Európy právne záväzné. Vo vzťahu k odporúčaniam Rec 2006 2 Výboru ministrov poukázali žalovaní 1/ a 2/ aj na znenie článku 24.2, podľa ktorého komunikácia návštevy môže byť predmetom obmedzení z dôvodov tam uvedených.

1.6 Dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave trestu odňatia slobody vykonáva prokurátor v zmysle §96 zákona č. 475/2005 Z.z., §4 ods. 1 písm. b) a §18 Zákona o prokuratúre č. 153/2001 Z.z. Odsúdený, ak namietá porušovanie svojich práv, má možnosť postupovať podľa §36 a §37 tohto zákona. V zákone č. 4/2001 Z.z. je v 9. hlave upravený aj osobitný procesný postup vybavovania sťažností obvinených a odsúdených. Žalobca sa obrátil na Generálnu prokuratúru SR podaním zo dňa 16.07.2017 v predmetnej veci.

1.7 Okresný súd, viazaný právnym názorom krajského súdu v konaní, vyjadrenom v zrušujúcom uznesení č.k. 11Co/254/2018-89 zo dňa 14.06.2019, považoval žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že zásahom žalovaných bolo porušené jeho právo na súkromie a ľudskú dôstojnosť za žalobu, podanú v zmysle §11 a nasledujúcich OZ v spojení s článkom 8 Dohovoru, na ktorý žalobca odkazoval.

1.8 Porušenie práva na súkromie podľa tvrdenia žalobcu spočívalo v zamietnutí jeho žiadosti o kontaktnú návštevu zo dňa 16.07.2017, čím malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do jeho práv chránených dohovorom.

1.9 S poukazom na §11, §13 ods. 1, 2, 3 OZ, článok 8 ods. 1, 2 Dohovoru okresný súd konštatoval, že súdna prax za neoprávnený zásah do osobnostných práv považuje taký zásah, ktorý nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovania základného práva a slobôd a nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa. Zaoberal sa predovšetkým spornou otázkou, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu konaním žalovaných 1/ a 2/. Výkon trestu odňatia slobody je upravený v Zákone o výkone trestu odňatia slobody č. 475/2005 Z.z. (ďalej v texte aj len „z.č. 475/2005 Z.z.“); v §4 ods. 1, §24 ods. 1, 3, 4 a §81 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 písm. a), b), ods. 6 tohto zákona počas výkonu trestu je odsúdený povinný podrobiť sa obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť. Odsúdený je obmedzený najmä v práve na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobode pohybu a pobytu, zachovaní listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ a iných písomností, v práve slobodnej voľby povolania a v práve na nakladanie s vecami osobnej potreby. Odsúdený má právo prijímať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní 2 hodín. Neuplatnené právo prijať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru zaniká; v odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu povoliť náhradný termín vykonania návštevy. V záujme plnenia programu zaobchádzania z nalievavého rodinného alebo iného závažného dôvodu môže riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru povoliť návštevu častejšie a aj inej osobe; návšteva inej osoby nesmie byť na úkor práva odsúdeného prijať návštevu blízkych osôb. Návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného, zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu; riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Do oddielu s bezpečnostným režimom sa umiestni odsúdený, ktorý sústavne porušuje ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru, odsúdených alebo iných osôb, ušiel z výkonu trestu, o útek sa pokúsil alebo ho pripravoval, odsúdený, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je splnený dôvod väzby a súd rozhodol o primeranom uplatnení obmedzení podľa osobitného predpisu, odsúdený, ktorý svojím nevládateľným agresívnym správaním ohrozuje svoj život, zdravie alebo život a zdravie iného. Do oddielu s bezpečnostným režimom možno umiestniť odsúdeného za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny, a z preventívno-bezpečnostných dôvodov, ktorý je navrhnutý na disciplinárne potrestanie pre porušenie ústavného poriadku, je podozrivý, že sa dopustil trestného činu, a je predpoklad, že by mohol zmariť riadne vyšetrenie veci, bude v svojej protiprávnej činnosti pokračovať, alebo ak boli voči nemu použité donucovacie prostriedky; takýto odsúdený môže byť umiestnený do oddielu na nevyhnutný čas, najviac však na 48 hodín. Vychádzky, návštevy a disciplinárne tresty sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených.

1.10 Podľa §21 ústavného poriadku žalovaného 1/, vydaného na základe zmocnenia v §41 ods. 1 z.č. 475/2005 Z.z. návšteva odsúdeného, umiestneného v oddiele s bezpečnostným režimom, sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu.

1.11 Okresný súd uzavrel, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca bol zaradený v oddiele s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov. Podľa §21 Ústavného poriadku sa v takomto prípade návšteva odsúdeného vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Žalobca požiadal dňa 16.07.2017 o povolenie kontaktnej návštevy blízkeho rodinného priateľa A. B. zo S. M. W.. V žiadosti odkázal na dôvody predchádzajúcich žiadostí zo dňa 11.12.2016 a 25.04.2017, ktorými žiadal o návštevu uvedenej osoby. Poukázal na tú skutočnosť, že je to viac ako 9 mesiacov, čo mu bolo znemožnené prijímať návštevy blízkych osôb z dôvodu jeho umiestnenia na výkon trestu ďaleko od domova, čo ťažko znáša a vníma ako nátlak zo strany žalovaného. Ako dôvody pre vyhovieť jeho žiadosti uviedol, že uvedená osoba (A. B.) vzhľadom na vzdialenosť jeho bydliska od ústavu nemá problém s dopravou. V pripojenej predchádzajúcej žiadosti o kontaktnú návštevu tej istej osoby zo dňa 11.12.2016 argumentoval tým, že premiestnením do ústavu žalovaného došlo k faktickému znemožneniu jeho kontaktu s rodinou formou návštev kvôli vzdialenosti ich bydliska a charakteru ciest. Predtým vykonával trest na území Českej republiky, kde mal všetky návštevy kontaktné a navštívil ho aj A. B.. Návšteva bez ľudského kontaktu pôsobí naňho ako aj na návštevy ponižujúco, preto ho nechcú ani blízki navštevovať iným spôsobom.

1.12 Súd prvej inštancie konštatoval, že výkon trestu odňatia slobody je nesporne zásahom do subjektívnych práv odsúdeného, čo vyplýva zo samotnej povahy trestu odňatia slobody. Obmedzenie výkonu základných práv a slobôd je odôvodnené účelom a cieľom trestu odňatia slobody. Je zrejme,

že zaradenie odsúdeného v rámci ústavu do oddelenia s vyšším stupňom stráženia prináša so sebou aj širšie obmedzenie jeho základných práv a slobôd. Z ustanovenia §24 z.č. 475/2005 Z.z. vyplýva právo odsúdeného na prijatie návštev blízkych osôb, ktoré sú definované v ustanovení §2 písm. d). Pokiaľ tento kontakt nebol zo strany blízkych osôb žalobcu využitý, bolo to zo subjektívnych dôvodov na strane týchto osôb, nie žalovaného. Tvrdenie, že to bolo z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na ich strane, produkoval žalobca až na pojednávaní v priebehu tohto sporu. Neuviedol ho vo svojich žiadostiach o realizovanie návštevy, ktoré pripojil k žalobe. Len ak si to vyžaduje program zaobchádzania, naliehavý rodinný alebo iný závažný dôvod, je možné odsúdenému povoliť, aby ho navštívila aj iná ako blízka osoba. Tieto dôvody sú výslovne uvedené v texte citovaného zákonného ustanovenia. Podmienky pre povolenie návštevy inej než blízkej osoby sú stanovené v tomto zákonnom ustanovení zrozumiteľne a predvídateľne, čo predstavuje dostatočnú záruku pred svojvoľnou aplikáciou. Zároveň tieto dôvody, uvedené ako podmienky pre umožnenie kontaktu s inou, než blízkou osobou, predstavujú aj preukázateľne legitímny cieľ, t.j. zabezpečiť kontakt s inými, než blízkymi osobami, prioritný pre zachovanie práva na rodinný život a súkromie, aj so širším okruhom osôb. Nie však z akéhokoľvek dôvodu, ale len z naliehavého rodinného alebo iného závažného dôvodu.

1.13 Dôvod „v záujme plnenia programu zaobchádzania“ je motivačným dôvodom, súvisiacim s účelom trestu - resocializáciou odsúdeného. Podľa tvrdenia žalovaného žalobca počas vykonávania trestu odňatia slobody nebol disciplinárne odmenený a bol potrestaný dvakrát. Toto tvrdenie žalobca nespochybnil.

1.14 V danom prípade nešlo o nárokovateľnú návštevu a bolo v diskrečnej právomoci riaditeľa ústavu rozhodnúť, či návštevu odsúdenému povolí a ak áno, či s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu ako výnimku z pravidla, uvedeného v §21 Ústavného poriadku. Zákonom vymedzené dôvody mal povinnosť vo svojej žiadosti tvrdiť a preukázať žalobca. Žalobca však žiadal výslovne len návštevu s priamym kontaktom, pričom argumentoval tým, že iný než priamy kontakt pôsobí na neho ako aj na návštevníkov ponížujúco, čo je dôvodom, prečo ho nenavštevujú. Nemal preto záujem o iný než priamy kontakt, rovnako ako v predchádzajúcej žiadosti.

1.15 Komentár k ustanoveniu §24 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z.z. uvádza, že takýto kontakt sa povoľuje u iných než blízkych osôb, najmä v prípade dôvodov, vyplývajúcich zo zdravotného stavu, zásadných životných udalostí, dlhšieho pobytu v zahraničí a podobne, čo nebol daný prípad.

1.16 Okresný súd poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej v texte aj „ÚS SR“ alebo „ústavný súd“) I.ÚS 429/2017 zo dňa 31.08.2017, ktorým bola odmietnutá sťažnosť žalobcu pre namietané porušenie základných práv postupom Generálnej prokuratúry SR pri rozhodovaní o zamietnutí jeho žiadosti o povolenie kontaktnej návštevy v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov zo dňa 02.02.2016. Rovnako, ako v tomto spore, žalobca ako sťažovateľ namietal, že rozhodnutie o zamietnutí jeho žiadosti o návštevu nie je odôvodnené a je objektívne nepreskúmateľné vo vzťahu k podmienkam legality a legitimacy, pričom citoval judikatúru ESLP. Ústavný súd, poukazujúc na účel výkonu trestu, definovaný v §1a zákona č. 475/2005 Z.z. a jeho nástroj - program zaobchádzania, ktorý sa vypracováva pre každého odsúdeného v súlade s ustanovením §15 citovaného zákona, ako aj §16, upravujúci formy a metódy zaobchádzania, v súvislosti so znením §18 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z.z., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody, mal za to, že schválenie návštevy formou priameho kontaktu nie je nárokom a v prípade žalobcu sa dokonca spravidla nevykonáva, ale povoľuje v závislosti od podmienok, stanovených citovanými normami s prihliadnutím na stupeň stráženia a skupinu diferenciacie, v ktorých je odsúdený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený, ako aj na jeho správanie sa počas výkonu trestu, ktoré vypovedá o tom, akým spôsobom sa odsúdený zúčastňuje na pozitívnych zmenách svojej osobnosti a napĺňa sa cieľ individuálnej prevencie prostredníctvom výkonu trestu odňatia slobody.

1.17 Podľa názoru ústavného súdu nebolo povinnosťou riaditeľa ústavu riadne zdôvodniť zamietnutie žiadosti o povolenie návštevy priamym kontaktom, keďže povolenie tejto formy návštevy je výnimkou zo stanoveného pravidla a zdôvodnenie je na mieste práve pri povolení opaku.

1.18 V danom prípade rovnako, ako v prípade, ktorý bol predmetom preskúmania ústavným súdom v citovanom rozhodnutí, bol žalobca zaradený so stredným stupňom stráženia do špecializovaného oddielu s bezpečnostným režimom.

1.19 Keďže súd je v zmysle §193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) viazaný nielen rozhodnutiami ESLP, ale aj rozhodnutiami ústavného súdu, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd a ústavný súd v obdobnej veci samotného žalobcu preskúmal rozhodnutie a postup žalovaného nielen z hľadiska legality, ale aj legitimacy a proporcionality, dospel okresný súd v prejednávanej veci k záveru, že sťažnosť žalobcu bola v danom prípade bezdôvodná. Pokiaľ žalobca na pojednávaní poukazoval na rozhodnutie ESLP vo veci U. proti Poľsku, č. 20071/07,

daný prípad sa týkal nie odsúdeného, ale osoby držanej vo väzbe, u ktorej malo dôjsť k obmedzeniu návštevy družky a syna, t.j. osôb blízkych, po dobu viac než dvoch rokov. Takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom pre odlišné posúdenie veci, než v citovanom rozhodnutí ústavného súdu.

1.20 Keďže ustanovením §24 z.č. 475/2005 Z.z. bol upravený taký rozsah a spôsob realizácie práva odsúdených osôb vo výkone trestu odňatia slobody pre kontakt s blízkymi a inými osobami prostredníctvom návštev, ktorý je odôvodnený účelom a cieľom trestu odňatia slobody, okresný súd považoval aplikáciu tohto zákonného ustanovenia žalovanými 1/, 2/ v danom prípade za legitímnu, sledujúcu cieľ, vychádzajúci z účelu trestu odňatia slobody a spĺňajúci test proporcionality medzi záujmami štátu a jednotlivca. Žalobca mohol požiadať o bezkontaktnú návštevu, ktorá by rovnako splnila cieľ, keďže sa nejednalo o osobu blízku; mal však záujem výlučne len o bezkontaktnú návštevu (správne o kontaktnú návštevu - pozn. odvolacieho súdu). V žiadosti neuviedol ani žiaden dôvod, ktorý by bolo možné subsumovať pod dôvody, uvedené v §24 ods. 3, pričom v dobe žiadosti bol umiestnený v oddiele s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov. Zo strany žalovaných tak nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu v zmysle článku 8 Dohovoru, preto okresný súd žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol.

1.21 Ohľadom porušenia práva žalobcu na odôvodnenie rozhodnutia o neumožnení návštevy v súvislosti s článkom 6 ods. 1 Dohovoru konštatoval okresný súd, že nie každé rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu. Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp.zn. 4Sžo/7/2016 uviedol, že rozhodnutie riaditeľa ústavu o povolení alebo nepovolení návštevy s osobným kontaktom nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy, podliehajúce súdnemu prieskumu. Nad zákonnosťou takéhoto postupu dozerá príslušný prokurátor (§96 z.č. 475/2005 Z.z.). Postup podľa Zákona o prokuratúre možno považovať nie za realizáciu práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 2 ústavy, ale za realizáciu základného práva na inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy (rozhodnutie Ústavného súdu SR II.ÚS 225/2009).

1.22 Žalobca podal podnet z dôvodu nepovolenia predmetnej návštevy na Generálnu prokuratúru SR v zmysle ustanovenia §31 ods. 2 z.č. 153/2001 Z.z, ktorá tento považovala za neopodstatnený. Podľa ustanovenia §194 ods. 2 C.s.p. súd má prihliadať na prejudiciálnu otázku, ktorá bola rozhodnutá iným orgánom verejnej moci, ktorý má právomoc o nej rozhodovať, t.j. rozhodnutie, či postup žalovaného o povolení alebo nepovolení kontaktnej návštevy žalobcovi inej než blízkej osoby bol v súlade so zákonom. Toto ustanovenie vychádza z požiadavky, aby orgány verejnej moci rozhodovali o rovnakých otázkach zásadne rovnako.

1.23 Vo vzťahu k žalovanému 1/ bolo preukázané, že tento konal v rámci zákonnej úpravy citovaného ustanovenia §24 ods. 1, 3, 4 z.č. 475/2005 Z.z.; zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by rozhodnutie o povolení alebo nepovolení návštevy inej než blízkej osoby bolo potrebné vydávať s odôvodnením. Vo vzťahu k zákonnosti tohto postupu vychádzal okresný súd z rozhodnutia Generálnej prokuratúry SR o sťažnosti žalobcu v súvislosti so znením §194 ods. 2 C.s.p. Okresný súd považoval aplikáciu tohto zákonného ustanovenia žalovaným za legitímnu, spĺňajúcu aj požiadavku proporcionality, vychádzajúcu z účelu trestu odňatia slobody a odôvodnenú existujúcimi okolnosťami na strane žalobcu.

1.24 Okresný súd vo vzťahu k skúmaniu vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 2/ uviedol, že podľa §1 písm. b) zákona č. 4/2001 Z.z. je zbor väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“) ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy na úseku výkonu trestu odňatia slobody; podľa §4 ods. 1 písm. a) tohto zákona zbor v rámci svojej pôsobnosti zabezpečuje výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, na čele ústavu stojí riaditeľ, ktorý je štatutárnym orgánom ústavu a ktorý zodpovedá za to, aby sa trest odňatia slobody vykonával v súlade so zákonom a napíňal sa účel výkonu trestu odňatia slobody (§3 ods. 2). Za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé (§20 ods. 2 OZ). Ak tieto osoby prekročia svoje oprávnenie, vznikajú práva a povinnosti právnickej osobe, len pokiaľ sa právny úkon týka predmetu činnosti právnickej osoby a len vtedy, ak ide o prekročenie, o ktorom druhý účastník nemohol vedieť. V danom prípade nebolo tvrdené, ani preukázané, že by žalovaný 2/ - riaditeľ žalovaného 1/ ako právnickej osoby, pri rozhodovaní o povolení kontaktnej návštevy žalobcu prekročil svoje oprávnenie, preto okresný súd považoval žalobu aj voči nemu za bezdôvodnú.

1.25 O trovách konania okresný súd rozhodol podľa §255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Vytkol okresnému súdu, že opomenul časť vykonaných dôkazov a prostriedkov procesného útoku, časť listinných dôkazov dezinterpretoval a rozhodujúce skutočnosti z nich vyplývajúce zamlčal, pričom v odôvodnení popísal skutkový stav neúplne, v časti bez opory vo vykonanom dokazovaní a následne dospel k nesprávnym

právnym záverom. V rozpore s koncepciou článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd preniesol na žalobcu, ako nositeľa základných práv, povinnosť preukazovania existencie práva na rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života, keď konštatoval, že žalobca mal povinnosť tvrdiť a preukázať dôvody, pre ktoré mu žalovaní 1/, 2/ mohli návštevu povoliť. Na skutkový stav okresným súdom bol svojvoľne a v zrejmom rozpore s judikatúrou ESLP aplikovaný článok 8 Dohovoru so záverom, že k jeho porušeniu nedošlo, no okresný súd ignoroval pritom povinnosť, uloženú v odseku 2 uvedeného článku, na ospravedlnenie zásahu len za splnenia podmienok legality a nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti a záujme označených legitímnych cieľov zo strany žalovaných ako štátneho orgánu. Po odmietnutí rozhodovacej praxe ESLP v otázkach návštevnych práv uväznených osôb okresný súd odklon neodôvodnil a nijakým spôsobom sa nevysporiadal ani s právnou argumentáciou žalobcu, uplatnenou v žalobe a v replike na vyjadrenie žalovaných.

2.1 Porušenia práva na spravodlivý proces sa okresný súd dopustil tak, že v úvode pojednávania preukázal existenciu konania ESLP vo veci L. L. proti Slovenskej republike - sťažnosť č. 38321/17 a 8 ďalších sťažností, ktorého predmetom je okrem iného porušenie žalobcovho práva podľa článku 8 Dohovoru v súvislosti s neumožnením kontaktných návštev jeho blízkych a rodinných priateľov vrátane pána B., kde zamietnutie žiadosti o jeho návštevu v ÚVTOS Leopoldov bolo predmetom konania pred okresným súdom (sťažnosti č. 82925/17 a 29636/18), čomu predchádzalo neposkytnutie nápravy zo strany ústavného súdu, ktorý uznesením sp.zn. I.ÚS 429/2017 z 31.08.2017 odmietol žalobcovu ústavnú sťažnosť bez toho, aby sa s posudzovaným zásahom vysporiadal v súlade so záväznou judikatúrou ESLP z hľadiska jeho legality, legitimity a proporcionality (ústavný súd sa obmedzil na opis vyjadrení prokuratúry a ÚVTOS Leopoldov a viaceré skutkové a právne excesy, ktorých špecifikácia je v danej veci irelevantná). Predmetom konania pred ESLP je tiež absencia účinného prostriedku nápravy (článok 13 Dohovoru) porušení návštevnych práv z dôvodu, že väzenské orgány, prokuratúra a ústavný súd ignorujú záväznú judikatúru ESLP a neposudzujú obmedzenia návštevnych práv podľa zásad aplikovaných súdom (rozumej ESLP).

2.2 Priamo v súvislosti so situáciou žalobcu ako odsúdeného poukázal na rozsudok U. proti Poľsku č. 20071/07 zo dňa 17.04.2012 a §212, kde sú uvedené všeobecné zásady, vyplývajúce z judikatúry súdu.

2.3 Okresný súd uvedené skutkové zistenia, nevyhnutné pre správne právne posúdenie veci zamĺčal a na základe vlastného protiprávneho postupu poukázal na sporné uznesenie ústavného súdu sp.zn. I.ÚS 429/2017 z 31.08.2017 (ktorého arbitrárnosť bola jedným z dôvodov, prečo ESLP žalobcove sťažnosti prijal a komunikoval vláde SR) a odmietol aplikovateľnosť rozsudku U. s tým, že sa netýka odsúdených (bod 44-50 napadnutého rozsudku). Je nesporné, že pokiaľ by okresný súd uvedené skutkové zistenia nezamĺčal, nemohol by spochybníť aplikáciu všeobecných zásad súdu, uvedených v rozsudku U., pretože by tým výslovne poprel právny názor ESLP.

2.4 Nie je bez významu, že okresný súd po takejto manipulácii skutkového stavu v neprospech žalobcu uvádza, že ústavný súd sa v citovanom spornom uznesení vyporiadal aj s otázkou legality, legitimity a proporcionality postupu žalovaného (bod 49 rozsudku) v obdobnej veci, hoci tento záver odporuje skutočnosti, pretože súvisiaca ústavná sťažnosť sa netýkala žalovaného a ústavný súd namietaný zásah opomenul preskúmať podľa zásad ESLP, čo je napokon tiež dôvodom prebiehajúceho konania proti Slovenskej republike.

2.5 V bode 33 rozsudku okresný súd uvádza ako nesporné, že žalobca bol zaradený v oddiele s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov-z predmetného skutkového zistenia dovodzuje okresný súd rozhodujúce právne závery, že žalobca nemal nárok na kontaktné návštevy, avšak jeho existencia nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Okresný súd navyše zamĺčal zistenie, že žalovaní neoznačili žiadne preventívno-bezpečnostné dôvody a je teda zrejmé, že predmetné a vo veci rozhodujúce skutkové zistenie okresný súd fakticky vykonštruoval, čím aj v tejto súvislosti prispôbil skutkový stav v prospech žalovaných, ktoré následne právne posúdil v žalobcov neprospech.

2.6 Namietol obsah zápisnice z pojednávania, ktorá nevystihuje jeho priebeh a podstatné argumenty žalobcu ako ani tie tvrdenia žalovaných, ktoré odporujú skutkovému stavu: žalobca namietal absenciu preventívno-bezpečnostných dôvodov pre zadržiavanie v bezpečnostnom režime ako aj upozorňoval na povinnosť okresného súdu posúdiť jeho zadržiavanie v bezpečnostnom režime ako prejudiciálnej otázky s tým, že žalovaní neuviedli žiadne dôvody na uplatňovanie tohto opatrenia a teda musí byť považované za svojvoľné (pozri napr. K. proti Maďarsku č.30042/08 zo dňa 07.06.2011, bod 36 až 37), preukázal existenciu konania proti Slovenskej republike pred ESLP, ktorého predmetom je tiež svojvoľnosť jeho zadržiavania v bezpečnostnom režime, namietal neexistenciu odsúdenia za obzvlášť závažný zločin, čo je podmienkou pre možnosť umiestnenia odsúdeného do bezpečnostného režimu v zmysle §81 ods. 2 písm. a) z.č.475/2005 Z.z., pretože v Českej republike bol odsúdený za trestný čin so sadzbou na 5 až 12 rokov odňatia slobody, ktorý je možné podľa judikátu R 13/2016 posúdiť len ako zločin, poukázal

na preverku zákonnosti v ústave, vykonanú prokurátorom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici s usmernením v správnom posudzovaní trestných činov z uznaných cudzích rozhodnutí s poukazom na záväznú judikatúru ESLP.

2.7 Okresný súd dezinterpretoval žalobcovu žiadosť o návštevu žalobcu (bod 34 a 52 rozsudku) a nepravdivo konštatuje absenciu uvedenia dôkazov na vyhovie žalobcovej žiadosti o návštevu zo dňa 16.07.2017 s tým, že žalobca nepreukázal dôvody na vyhovie jeho žiadosti (bod 41 a 52 rozsudku). V žiadosti zo 16.07.2017 žalobca v plnom rozsahu poukázal na odôvodnenie jeho žiadostí z 11.12.2016 a 25.04.2017; okrem iného uviedol, že premiestnením do ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová došlo k faktickému znemožneniu kontaktu s rodinou formou návštev kvôli vzdialenosti od ich bydliska a charakteru ciest; chcel ho navštíviť jeden z blízkych rodinných priateľov A. B. zo S. M. W., čo vzhľadom na vzdialenosť od ústavu nerobí problém s vykonateľnosťou návštevy, jeho návšteva môže mať pozitívny vplyv na plnenie účelu výkonu trestu a prispeje k duševnej pohode a zmierneniu negatívnych dôsledkov dlhodobej izolácie v nevyhovujúcich podmienkach žalobcu, pričom na území SR len pokračuje vo výkone trestu, uloženého súdmi v Českej republike, kde mal cca 30 mesiacov všetky návštevy kontaktné a navštívil ho aj A. B.. Návšteva bez priameho ľudského kontaktu pôsobí naňho a aj na jeho návštevníkov ponižujúco, čo je aj dôvodom, pre ktorý ho ani jeho blízki nenavštevovali iným spôsobom; predmetnou žiadosťou sleduje oprávnený záujem a neexistuje legálny a legitímny dôvod jej nevyhovieť (žiadosť z 11.12.2016). A. B. vykonával pred cca 15-20 rokmi trest odňatia slobody v Ústave pre výkon trestu Banská Bystrica - Kráľová, kde sa skamarátili, od uvedenej doby však vedie usporiadaný život, založil si rodinu, o ktorú sa vzorne stará a v tomto smere je príkladom pre žalobcu, má naňho pozitívny vplyv; udržiava kontakt s jeho rodinou (matkou a bratmi), zaujíma sa, ako žalobca zvláda výkon trestu a príležitostne mu finančne pomáha; pri vzájomných stretnutiach ho priateľsky nabáda na založenie rodiny a kludné žitie. Býva neďaleko Banskej Bystrice a keďže kvôli vzdialenosti žalobcu blízke osoby nenavštevuujú, kontaktná návšteva A. B. celkom zjavne je v súlade s účelom výkonu trestu (žiadosť z 25.04.2017). Momentálne je to viac ako 9 mesiacov, čo žalobcovi bolo znemožnené prijímať návštevy blízkych osôb umiestnením do výkonu trestu ďaleko od domova, čo ťažko znáša a vníma len ako nátlak ZVJS. Nevidel existenciu právnych a skutkových dôvodov pre nevyhovie predmetnej žiadosti najmä v situácii znemožnenia mu prijímania návštev blízkych osôb, obmedzenia telefonovania a držania v zlých podmienkach (žiadosť zo 16.07.2017).

2.8 Okresný súd sa dopustil aj ďalších skutkových pochybení; v bodoch 42 a 52 rozsudku v rozpore s vyjadreniami žalobcu uvádza, že nemal záujem o iný než priamy kontakt a že mohol požiadať o bezkontaktnú návštevu, ktorá by rovnako splnila cieľ, keďže sa nejednalo o osobu blízku; mal však záujem výlučne len o bezkontaktnú návštevu. Okresný súd pritom v bode 41 napadnutého rozsudku uvádza, že rozhodnutie o spôsobe vykonania návštevy je v diskrečnej právomoci riaditeľa ústavu, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku zmätočné. Riaditeľ ústavu mohol rozhodnúť o spôsobe vykonania návštevy a ak bol toho názoru, že zamietnutie bezkontaktnej návštevy bolo nevyhnutné, mohol rozhodnúť o jej povolení bez priameho kontaktu. Navyiac, žiadosť o návštevu bola zamietnutá úplne, teda nebola povolená vôbec.

2.9 Okresný súd ignoroval dôkazné návrhy žalobcu z bodu 15 repliky na vyjadrenie žalovaných a nerozhodol o nich. Odmietol záväznú judikatúru ESLP, keďže žalobcova argumentácia a dôkazné návrhy sa týkali aj situácie odsúdených osôb bez ohľadu na právny exces okresného súdu o nepochopení všeobecných zásad k návštevým právam väznených osôb, ktoré nerozlišujú medzi obvinenými a odsúdenými. Úplnou ignoráciou dôkazných návrhov a všetkej právnej argumentácie, kde sa žalobca odvolával na rozsiahlu judikatúru ESLP, okresný súd tendenčne skreslil skutkový stav a prostriedky argumentácie žalobcu na poukaz len na jedno rozhodnutie ESLP - citovaný rozsudok U., ktoré následne označil za nepoužiteľné. Okresný súd bol povinný sa vysporiadať so všetkými námietkami a judikatúrou ESLP (nález ÚS SR citovaný v bode 59 žaloby) a v nadväznosti na to nemohol odmietnuť aplikáciu princípov ESLP, na základe ktorých sa musia posudzovať zásahy do návštevých práv väznených osôb. Judikatúra ESLP je pre konajúci súd záväzná; poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 695/2013 (bod 16), I. ÚS 5/02 (bod 57 až 58 žaloby).

2.10 Rovnako sa už judikatúra ESLP vyjadřila aj k významu judikatúry ako takej a to tak, že ju považuje za zákonnú v materiálnom i formálnom zmysle a teda za súčasť aplikovanej právnej normy. Súdna rozhodnutia sa tak stávajú záväzným prameňom práva. Ústavný súd priznáva judikatúre ESLP normatívne pôsobenie (I. ÚS 80/06). Právnu argumentáciu, založenú na právnych názoroch ESLP, je súd povinný pokladať za takú časť sporu, ktorá obsahuje podstatné a relevantné argumenty účastníka konania, a preto je jeho povinnosťou dať na ne jasné a zreteľné odpovede z hľadiska skutkového stavu a jeho právnej kvalifikácie (nález ÚS SR sp.zn. III. ÚS 400/2016).

2.11 Zásahy do základných práv sa preskúmvajú na základe princípov, používaných ESLP (nálezy ÚS SR sp.zn. I. ÚS 117/2007, I. ÚS 13/2000, II. ÚS 10/99). V súvislosti s aplikáciou všeobecných zásad ESLP pri posudzovaní obmedzení návštevnych práv väznených osôb nerozlišujúcich medzi obvineným a odsúdeným možno poukázať napr. na rozsudok veľkého senátu B. proti Rusku č. 41418/04 z 30.06.2015 bod 110, 116 až 125, týkajúceho sa odsúdeného a aj na konanie ESLP vo veci žalobcu proti SR (bod 2 vyššie), kde ESLP v situácii žalobcu ako odsúdeného v oznámení predmetu veci vláde SR poukázal na rozsudok U., a teda je zrejmé, že všeobecné zásady, vyplývajúce z judikatúry ESLP, sú aplikovateľné rovnako na situácie odsúdených aj obvinených. Napokon v citovanom rozsudku B. veľký senát pri formulovaní všeobecných zásad v mnohom odkázal na predchádzajúce rozhodnutia vo veciach obvinených a to priamo aj na rozsudok U.. Žalobca pritom poukazoval okrem rozsudku B. aj na rozsudok A. proti Ukrajine č.39758/05 z 23.02.2012, týkajúci sa taktiež situácie už odsúdených osôb (bod 11 repliky na vyjadrenie žalovaných).

2.12 Z uvedených dôvodov je nutné odmietnuť ako absurdný záver okresného súdu o neaplikovateľnosti všeobecných zásad, vyplývajúcich z judikatúry ESLP, citovaných v rozsudku U. z dôvodu, že sťažovateľ v uvedenej veci nebol odsúdený ale obvinený; okresný súd fakticky popiera závažnosť judikatúry ESLP, čím popiera tiež princípy právneho štátu a teda nemožno takéto právne posúdenie veci akceptovať.

2.13 V tejto súvislosti neobstojí ani formalistický poukaz okresného súdu na §193 C.s.p., pretože pred vyriešením rozhodujúcej právnej otázky o ne/aplikovateľnosti judikatúry ESLP došlo k zásadným pochybeniam súdu, majúcim k tejto otázke príčinný vzťah. Okresný súd zamlčal skutočnosť, že sporné uznesenie ÚS SR sp.zn. I. 429/2017 z 31.08.2017 je de facto posudzované Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý sám poukázal na citovaný rozsudok U. priamo vo vymedzení predmetu veci a teda je jeho aplikovateľnosť aj na situáciu odsúdených nesporná. V bode 49 rozsudku okresný súd nepravdivo konštatuje, že ústavný súd v spornom rozhodnutí preskúmal rozhodnutie a postup žalovaného nielen z hľadiska legality, legitimity a proporcionality, keďže ústavný súd sa aj napriek námietkam žalobcu ako sťažovateľa odmietol zaoberať posúdením zásadu do návštevnych práv žalobcu zo strany ÚVTOS Leopoldov (nie žalovaného ako mylne uvádza okresný súd) z hľadiska jeho legality, legitimity a nevyhnutnosti demokratickej spoločnosti (proporcionality).

2.14 Okresný súd opomenul, že nález ÚS SR vyjadruje spôsob, akým sa ústavný súd dopracúva k objektívnej pravde a skutočnosti, že predmetom rozhodovania je správna interpretácia ústavného textu, resp. formulácia jej obsahu. Uznesenia sú procesné rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktorým ústavný súd končí konanie bez toho, aby sa vecou zaoberal v merite veci. Uznesenie Ústavného súdu, ktoré nereflektuje rozhodovaciu prax ústavného súdu v iných podobných otázkach a ignoruje závažnú judikatúru ESLP, teda uznesenie, ktoré sa nezaoberalo zásahom do súkromia z hľadiska jeho legality, legitimity a proporcionality, z materiálneho hľadiska nie je rozhodnutím, ktoré sa týka základných ľudských práv a slobôd. V situácii, kde proti sebe stoja uznesenie ústavného súdu, ktorého pochybnosť je nastolená prebiehajúcim konaním ESLP proti Slovenskej republike a právny názor ESLP konštantne judikovaný v súvislosti so sťažnosťami väznených osôb vyjadrený vo vymedzení predmetu veci, okresný súd nebol oprávnený spochybniť právne názory ESLP, nebol oprávnený riešiť „správnosť“ (len) zdanlivo rozdielných právnych názorov ESLP na jednej strane a ústavného súdu (ojedinelom a bližšie neodôvodnenom uznesení) na strane druhej, pretože takéto právomoc mu neprislúcha. Okresný súd je judikatúrou ESLP viazaný.

2.15 Okresný súd bez opory v práve a v zrejmom rozpore s koncepciou článku 8 Dohovoru preniesol na žalobcu povinnosť preukazovania existencie práva na súkromný a rodinný život, keď uviedol, že dôvody na povolenie kontaktnej návštevy blízkeho rodinného priateľa mal preukázať žalobca (bod 41 a 52 rozsudku). Takáto právna konštrukcia je absurdná, žalobca ako nositeľ základných práv má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do týchto práv zo strany štátnych orgánov. Judikatúra ESLP a ÚS SR je jednotná a považuje zásahy do základných práv za ospravedlniteľné výlučne vtedy, keď sú súčasne legálne, legitímne a nevyhnutné na dosiahnutie legitímneho cieľa.

2.16 Oprávnenosť zásahu do základných práv je povinný preukázať štátny orgán, ktorý ho vykonal - nositeľ základných práv nepreukazuje dôvody na to, aby štátny orgán rešpektoval jeho práva a aby mu umožnil ich výkon.

2.17 Koncepcia ustanovenia §24 z.č. 475/2005 Z.z. je sama o sebe irelevantná, keď stanovuje, kedy riaditeľ ústavu môže umožniť širší rozsah výkonu práva na návštevy, pretože nestanovuje v súlade s ústavou a Dohovorom, kedy môže sporný zásah (neumožnenie výkonu práva) uskutočniť - teda kedy môže napríklad žiadosti o návštevu nevyhovieť. Toto zdanlivé prekrútenie oprávnenia riaditeľa ústavu je potrebné vykladať a aplikovať v súlade s článkom 8 Dohovoru, článkom 2 ods. 2 a článkom 152 ods. 4 ústavy, teda v prospech realizácie ústavou a tiež medzinárodnými zmluvami, garantovaných základných práv a slobôd (napr. PL.ÚS 15/98, II.ÚS 148/06, IV.ÚS 186/07 k povinnosti výkladu v

prospech základných práv). Predmetné zákonné ustanovenie je nevyhnutné vykladať a aplikovať ústavne konformným spôsobom a tiež v prospech realizácie základných práv a slobôd, predstavujúcich hodnotový základ, ktorý musí byť dodržaný v prípade každého výkladu zákona (napr. III.ÚS 220/2011). V súlade s limitačnými klauzulami prípustných obmedzení základných práv a slobôd riaditeľ ústavu ako štátny orgán je oprávnený obmedziť návštevne práva odsúdených len v súlade s článkom 8 ods. 2 Dohovoru a korešpondujúcim článkom 19 ods. 2 ústavy, ktorý vykladá ústavný súd v súlade s judikatúrou ESLP (napr. I.ÚS 13/2000).

2.18 Okresný súd sa dopustil flagrantného pochybenia, keď po manipulácii konania zaťažil žalobcu bremenom preukazovania dôvodov na to, aby žalovaní jeho žiadosti o návštevu vyhovelí a keď svojvoľne konštatoval, že nedošlo k porušeniu §24 z.č. 475/2005 Z.z. a teda ani k porušeniu článku 8 Dohovoru, opomenul relevantné výkladové zásady a porušil zásadu zákazu výkladu ústavného poriadku bottom-up. Po uvedenej deformácii samotnej podstaty základných práv okresný súd svojvoľným spôsobom preskúmal zákonnú úpravu (§24 z.č. 475/2005 Z.z.) z hľadiska legality a legitimacy (bod 38-39 rozsudku); jedná sa o bezprecedentný excés, keďže okresný súd nie je oprávnený preskúmať zákonnú úpravu z hľadiska jej legality a legitimacy.

2.19 Predmetnú vec, mimoriadne jednoduchú po skutkovej stránke (žalovaní neuviedli žiadne dôvody pre zamietnutie žalobcovej žiadosti, čo objektívne znemožňuje preskúmanie zásahu do žalobcových práv z hľadiska sledovania legitímneho cieľa a nevyhnutných dôvodov pre zásah) okresný súd nesprávne právne posúdil. ESLP v súvislosti s rozhodovaním o sťažnostiach väznených osôb nerozlišuje, či k zásahu došlo konaním štátu (väznice) alebo nevyhovením žiadosti väznenej osoby, ktorou sa určitého (aj nenárokového) práva domáhala; vo všetkých prípadoch skúma ESLP okrem otázok legality a legitimacy najmä závažnosť dôvodov pre zamietavé stanoviská v zmysle povinnosti presvedčivo dokázať, že nevyhovenie žiadostiam sťažovateľov bolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti. Napokon aj v prebiehajúcim konaní ESLP proti SR v inej žalobcovej veci sú posudzované zásahy do jeho práv spôsobené tým, že väzenské orgány bez odôvodnenia zamietli jeho žiadosti o návštevy priamym kontaktom a s inými, než blízkymi osobami. Okresný súd bol povinný preskúmať sporný zásah (obmedzenie výkonu práva žalobcu v rozsahu požadovanom žiadosťou) z hľadiska jeho legality, legitimacy a proporcionality - v kontexte prejednávanej veci, to v zmysle judikatúry ESLP znamená okrem iného, že zákon ako podklad pre opatrenie musí byť dostatočne jasný, aby poskytoval jednotlivcom primeranú informáciu o okolnostiach a podmienkach, za ktorých majú verejné orgány právo uplatniť napadnuté opatrenia, teda nevyhovieť žiadosti o návštevu (zásahom, opatrením je akt rozhodnutia o žiadosti, nie zákonná úprava). Je pritom (z hľadiska kvality práva) v rozpore s vládou práva, aby výkonný orgán mohol rozhodovať v zmysle neobmedzenej právomoci a zákon musí uviesť rozsah priznanej diskrečnej právomoci a spôsob jej výkonu s dostatočnou jasnosťou s ohľadom na legitímny cieľ predmetného opatrenia, aby bola poskytnutá jednotlivcovi primeraná ochrana proti svojvoľným zásahom. Ustanovenia §24 ods. 3 a 4 z.č. 475/2005 Z.z. nespĺňajú podmienku kvality práva, pretože nešpecifikujú rozsah a spôsob uplatnenia diskrečnej právomoci riaditeľa ústavu na nepovolenie návštevy častejšie a aj inej osobe a na neumožnenie priameho kontaktu - skutočnosť, že tieto ustanovenia uvádzajú, kedy a z akých dôvodov môže riaditeľ ústavu povoliť návštevu častejšie a aj inej osobe, resp. môže rozhodnúť v odôvodnených prípadoch o spôsobe vykonania návštevy, neumožňuje totiž preskúmať kedy, z akých dôvodov môže žiadostiam nevyhovieť. Je faktom, že oprávnenie použitia diskrečnej právomoci riaditeľa ústavu na dôvody nevyhovenia (zamietnutia) žiadosti zákon nešpecifikuje, a teda neposkytuje primeranú ochranu proti svojvoľným zamietnutiam takýchto žiadostí.

2.20 Okresný súd teda pochybil, keď nepreskúmal sporný zásah (zamietnutie žiadosti o návštevu) z hľadiska legality a keď sa vyjadroval k podmienkam zákonnej úpravy pri povoľovaní návštev.

2.21 Kritérium nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti v zmysle článku 8 Dohovoru znamená, že zásah musí byť motivovaný naliehavou spoločenskou potrebou a najmä musí byť primeraný sledovanému legitímnemu cieľu. V tomto smere okresný súd uviedol, že zákonná úprava - teda nie sporný zásah - predstavuje legitímny cieľ zabezpečiť kontakt s inými než blízkymi osobami, ale len z naliehavého rodinného alebo iného závažného dôvodu. Okresný súd nepreskúmal sporný zásah z hľadiska jeho legitimacy (neuviedol, čo sa sledovalo nevyhovením žiadosti a ani žalovaní neuviedli žiadny legitímny cieľ, sledovaný týmto rozhodnutím), mylne hodnotil právnu úpravu a nijakým spôsobom sa nevysporiadal ani s dôvodmi zásahu, pričom bez súvislosti s prejednanou vecou konštatoval, že považoval aplikáciu §24 z.č. 475/2005 Z.z. žalovanými za legitímnu, keď sledovala cieľ, vychádzajúci z účelu trestu odňatia slobody a spĺňala test proporcionality medzi záujmom štátu a jednotlivca. Fráza o splnení testu proporcionality aplikáciou zákona je v konkrétnej veci bezobsažná a objektívne nepreskúmateľná; žalovaní nepreukázali existenciu naliehavej spoločenskej potreby posudzovaného

zásahu a jej neprimeranosť vo vzťahu k nešpecifikovanému cieľu, ktorý mal byť zamietnutím žalobcovej žiadosti sledovaný.

2.22 Právne závery okresného súdu vzbudzujú viac otázok ako odpovedí vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní zasiahli do žalobcovho práva na rešpektovanie súkromného života bez uvedenia dôvodov. Záver okresného súdu o neporušení článku 8 Dohovoru objektívne neobstojí, keďže neposkytuje odpoveď na to, že sporný zásah bol v súlade so zákonom a nevyhnutý v demokratickej spoločnosti a záujme niektorého z legitímnych cieľov v zmysle článku 8 ods. 2 Dohovoru.

2.23 Odvolateľ zdôraznil, že sa domáhal ochrany základných práv, pričom okresný súd obmedzil právne úvahy na formalistické posúdenie zákonnosti postupu žalovaných a len sprostredkovane a bez odôvodnenia uzavrel, že k porušeniu článku 8 Dohovoru nedošlo. Takéto závery v konfrontácii so záväznou judikatúrou ESĽP, ktorá vyžaduje pre ospravedlnenie zásahu do návštevnych práv väznených osôb adekvátne dôvody, objektívne neobstoja a je neprípustné, aby okresný súd dovodzoval neporušenie článku 8 Dohovoru za stavu, keď žalovaní oprávnenosť zásahu optikou ESĽP nepreukázali. Poukázal na manipuláciu skutkových zistení v neprospech žalobcu, keď okresný súd zamĺčal rozhodujúce skutočnosti vo vzťahu k dôvodom záujmu žalobcu o návštevu a takto tendenčne upravený skutkový stav právne posúdil ako neunesenie bremena preukázania dôvodov na vyhovie žiadosti o návštevu (bez ohľadu na neprípustnosť takejto právnej konštrukcie pre popretie koncepcie základných práv). Právne vady napadnutého rozsudku možno vidieť aj v tom, že okresný súd ignoroval všetku právnu argumentáciu žalobcu, uplatnenú v žalobe a v replike na vyjadrenie žalovaných, hoci sa jednalo o právne názory ESĽP, ktoré si vyžadovali zo strany okresného súdu náležitú reakciu a rešpektovanie ich záväznosti.

2.24 Právne irelevantné sú aj závery okresného súdu odôvodnenia rozhodnutia v súvislosti s článkom 6 ods. 1 Dohovoru (bod 54 - 57 rozsudku) a záverom prokuratúry pri vybavovaní podnetu žalobcu. Žalobca v žalobe poukazoval na právo na prístup k súdu, čo okresný súd nepochopil a svojvoľne konanie zastavil, čoho nápravu následne vykonal odvolací súd. Vybavenie podnetov žalobcu prokuratúrou v prejednávanej veci vzťah nemá, keďže sa prokuratúra nevysporiadala so sporným zásahom do žalobcových práv v súlade s princípmi, aplikovanými ESĽP a obmedzila sa na formalistické konštatovanie o zákonnosti postupu žalovaných. Aj v tejto súvislosti treba poukázať na prebiehajúce konanie ESĽP proti SR v iných veciach žalobcu, ktorého predmetom je okrem už uvedeného porušenia žalobcovho práva na prístup k súdu zastavením konaní o správnych žalobách a tiež absencia účinných prostriedkov nápravy v zmysle článku 13 Dohovoru v súvislosti s námietkami porušenia článku 3 a článku 8 Dohovoru, pretože väzenské orgány, prokuratúra, ani ústavný súd neposkytujú väzneným osobám adekvátnu právnu ochranu.

2.25 Žalobca sa domáhal ochrany základných práv, o čom prokuratúra nekonala, len sa obmedzila na formalistické konštatovanie o zákonnosti a takýmto rozhodnutím súd nie je viazaný. Okresný súd sa nemôže arbitrárne odvolávať na rozhodnutia iných orgánov, ktorých predmetom nebola riešená otázka, totožná s tou, ktorá je predmetom žaloby a súd je viazaný predpismi vyššej právnej sily, nielen jednoduchým zákonom. Okresný súd napriek žalobe, namietajúcej porušenie označených základných práv, len prebral frázy o neporušení zákona uvedené prokuratúrou, hoci žalobca porušenie zákona nenamietal a arbitrárne uzavrel, že k porušeniu článku 8 Dohovoru nedošlo, vôbec súd ale nerozhodol o (ne)porušení článku 17 ods. 1 paktu a článku 19 ods. 2 ústavy, ktorých porušenie tiež žalobca namietal. Napokon aj v bode 58 rozsudku okresný súd po konštatovaní, že rozhodnutie o zamietnutí návštevy nemusí byť odôvodnené uvádza, že považuje aplikáciu zákonného ustanovenia za legitímnu, spĺňajúcu aj požiadavku proporcionality, vychádzajúcu z účelu trestu odňatia slobody a odôvodnenú existujúcimi okolnosťami na strane žalobcu. Pri zásahu do základných práv sa neposudzuje aplikácia právnej normy, ale výlučne to, či zásah spočíval na akceptovateľných dôvodoch - neodôvodnené zamietnutie žiadosti väznenej osoby o návštevu je svojvoľné a aj keď je odôvodnené, k porušeniu článku 8 Dohovoru nedochádza, len pokiaľ uvedené dôvody preukazujú nevyhnutnosť zamietnutia žiadosti v záujme sledovaného legitímneho cieľa.

2.26 Okresný súd neuviedol, v čom spočíva legitimita zásahu a akými dôvodmi bola preukázaná jeho nevyhnutnosť v demokratickej spoločnosti; konštatovanie okresného súdu o legalite, legitimite a proporcionality aplikácie §24 z.č. 475/2005 Z.z. žalovanými možno považovať za svojvoľné. Napadnutý rozsudok okresného súdu je precedenčný vo vzťahu k právam väzňov, a keďže ním boli nastolené nové trendy v právnej kultúre ako popieranie záväznosti judikatúry ESĽP a jej spochybňovanie (napr. že zamietnutie žiadosti väznenej osoby o návštevu nemusí byť odôvodnené a väznená osoba musí preukazovať existenciu základných práv), ignorovanie právnych názorov ESĽP a Ústavného súdu SR, ako aj úmyselné skresľovanie skutkového stavu a napomáhanie žalovaným štátnym orgánom zbaviť sa zodpovednosti za neoprávnené zásahy do práv väzňov, bol okresný súd povinný v zmysle §220

ods. 3 C.s.p. dôkladne odôvodniť odklon od rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, keďže ESLP a ÚS SR konštantne uvádzajú, že judikatúra ESLP je záväzná, že všeobecný súd musí náležite reagovať na argumentáciu strany konania právnymi názormi ESLP a že konanie musí viesť v súlade so zásadami práva na spravodlivý proces a nielen jednostranne. Okresný súd uvedený odklon dostatočne neodôvodnil.

2.27 Žalobca vzhľadom na skutkové pochybenia, právne excesy a pre správne rozhodnutie o odvolaní navrhol vykonať pred odvolacím súdom dôkazy: z Ministerstva spravodlivosti SR kvôli potvrdeniu autenticity listín vyžiadať kópie vymedzenia predmetu veci zo dňa 13.03.2019, ktorým ESLP oznámil vláde SR konanie vo veci L. L. proti Slovenskej republike sťažnosť č. 38321/17 a osem ďalších sťažností a kópie sťažností č. 82925/17 a 29636/18, týkajúcich sa námietok porušenia článku 8 Dohovoru v súvislosti so zamietnutím žalobcových žiadostí o návštevy; navrhol oboznámiť sa so zvukovým záznamom z pojednávania kvôli nedostatkom zápisnice, vyhotovenej okresným súdom a pre ozrejmienie ignorovaných prostriedkov procesného útoku žalobcu, ako aj prostriedkov procesnej ochrany žalovaných (kvôli neuvedeniu dôvodov pre uskutočnenie namietaného zásahu); od ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová (žalovaný 1/) navrhol vyžiadať overené kópie žiadostí žalobcu o návštevu z 11.12.2016, 25.04.2017 a 16.07.2017, ako aj z toho dôvodu, že okresný súd v inej veci (sp.zn. 9C/45/2017) poukazoval na nekvalitné kópie predložených listín.

2.28 O trovách konania navrhol rozhodnúť podľa §257 C.s.p. (s poukazom na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3MCdo 5/2006), keďže žalobca je osoba v špecifickom postavení, plne v moci štátu - takto definuje status väzňa ESLP - a domáhal sa ochrany základných práv voči štátnemu orgánu, ktorému žiadne trovy okrem cestovného hromadnou dopravou pre zástupcu v rámci mesta Banská Bystrica nevznikli, resp. nevznikli vo výške objektívne pociťovanej ako ujma na majetkových právach, mal za to, že ide o dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle §257 C.s.p.

2.29 Po vykonaní navrhovaného dokazovania, nevyhnutného na preukázanie dôvodnosti podaného odvolania, žalobca aj z dôvodu, že už raz musel odvolací súd naprávať flagrantné právne excesy okresného súdu pri zastavení konania, žalobca navrhol, aby o žalobe po zrušení napadnutého rozsudku rozhodol odvolací súd sám, resp. aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie.

3. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca nepoukázal na ďalšie nové skutočnosti než tie, ktoré prezentoval v samotnej žalobe, nepredložil nové podstatné skutočnosti a neuviedol dostatočnú právnu argumentáciu ku skutkovým tvrdeniam žalovaného ústavu. V celom obsahu odvolania žalobca poukazuje na skutočnosť, že okresný súd vydal rozhodnutie v rozpore s koncepciou článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a predkladá súdu nové návrhy na ďalšie dokazovanie.

3.1 Žalovaný vo svojich vyjadreniach použil ustanovenia všeobecne záväzných právnych a interných predpisov s použitím legálnych prostriedkov obmedzenia žalobcovho práva na súkromie v súvislosti s neumožnením návštevy blízkeho rodinného priateľa. Zo všeobecného výkladu koncepcie ľudských práv a slobôd poukázal na skutočnosť, že ľudské práva majú nepochybne povahu princípov, sú vymedzené široko a všeobecne a nutne na seba narážajú; sú skupinou práv, ktoré patria každému človeku bez rozdielu, neexistuje ich žiadna jednoznačná definícia, ani presný výpočet. Boli vytvorené koncepcie ľudských práv, ktoré na seba často nadväzujú, ako sú medzinárodná koncepcia ľudských práv, zakotvená hlavne v dokumentoch OSN. Európska koncepcia ľudských práv vychádza z medzinárodnej koncepcie a niektoré práva dopĺňa a špecifikuje. Slovenská koncepcia ľudských práv vychádza z európskej koncepcie a ďalej konkretizuje niektoré práva. Z uvedených troch koncepcií - medzinárodnej, európskej, slovenskej - možno odvodiť všeobecnú koncepciu ľudských práv, súbor základných princípov, z ktorých sa dajú odvodiť ostatné koncepcie. Zakotvenie koncepcie ľudských práv v konkrétnych právnych dokumentoch však ešte nie je posledným stupňom, všetky koncepcie treba interpretovať, aby sa v konkrétnej situácii zistilo, či v určitej konkrétnej situácii boli alebo neboli porušené ľudské práva. Poukázal na všetky svoje vyjadrenia, ako aj na vyjadrenia žalovaného 2/ zo dňa 30.01.2018 a zo dňa 20.04.2018.

4. Žalovaný 2/ sa osobitne k odvolaniu nevyjadroval (vyjadrenie za žalovaného 1/ podpísal žalovaný 2/).

5. Žalobca sa k vyjadreniu nevyjadril.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný, podľa §34 C.s.p. vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny v plnom rozsahu potvrdil.

7. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie; pretože je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len podstatnými námietkami, uvedenými v rozsiahlom odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo v konaní k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§380 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené zabezpečenými listinnými dôkazmi.

9. V zmysle platnej právnej úpravy má každý právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena (článok 19 ústavy). Ustálená súdna prax pri rozhodovaní sporov o ochranu osobnosti podľa §11 a nasl. Občianskeho zákonníka vychádza zo zásad, že predpokladom vzniku zodpovednosti za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby je, že došlo k zásahu do týchto práv, že tento zásah je neoprávnený, protiprávny a je objektívne spôsobilý vyvolať negatívne následky, teda privodiť ujmu na chránených právach. O neoprávnený zásah nejde, ak existuje okolnosť vylučujúca protiprávnosť zásahu, napr. vtedy, ak zásah je zároveň výkonom iného subjektívneho práva.

10. Pri rozhodovaní o žalobách na ochranu osobnosti (ako aj pri iných žalobách) je súd viazaný žalobným návrhom. Žalobca sa domáhal určenia, že žalovaní 1/ a 2/ v súvislosti so zamietnutím jeho žiadosti o návštevu zo dňa 16.07.2017 neoprávnene zasiahli do jeho práv, chránených článkom 8 ods. 1 Dohovoru, článku 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článku 19 ods. 2 ústavy, domáhal sa uloženia povinnosti žalovaným, aby upustili od neoprávnených zásahov do označených základných práv žalobcu a uloženia povinnosti žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.300,-Eur.

10.1 Okresný súd správne uzavrel, že súdna prax v zmysle §11, §13 ods. 1, 2, 3 OZ za neoprávnený zásah do osobnostných práv považuje taký zásah, ktorý nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ a nedbá podstatu a zmysel obmedzovania základného práva a slobody a nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa; s týmto konštatovaním sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

10.2 Krajský súd považuje za potrebné doplniť, že v §13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú uvedené prostriedky právnej ochrany, a to právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili sa následky neoprávnených zásahov, prípadne sa poskytlo primerané zadosťučinenie a len ak nie je postačujúce zadosťučinenie vo vzťahu k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti, prichádza do úvahy náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pre vyhovenie žaloby na poskytnutie morálnej satisfakcie podľa tohto ustanovenia stačí, ak zásah bol spôsobilý spôsobiť ujmu na právach, chránených §11 a nasledujúcimi ustanoveniami OZ, ale na rozdiel od tohto priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa §13 ods. 2 OZ vyžaduje, aby v konaní boli preukázané aj negatívne následky daného zásahu, pretože nestačí iba možnosť takých následkov; dôkazné bremeno na preukázaní týchto následkov je na žalobcovi. Navyše Občiansky zákonník v §13 ods. 2 pri stanovení výšky náhrady prikazuje okrem závažnosti ujmy prihliadnúť aj na okolnosti, za ktorých ku porušeniu práva došlo. Z uvedeného je zrejmé, že náhrada nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy v prípade zásahu do osobnostných práv v prípade, ak nepostačuje zadosťučinenie podľa §13 ods. 1 OZ preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, prihliadajúc pritom na okolnosti, za ktorých ku porušeniu práva došlo.

10.3 Náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle §13 ods. 2 OZ je právnym inštitútom výnimočného charakteru, ktorý sa uplatní len pri splnení zákonom ustanovených predpokladov a prichádza do úvahy len v prípade, keď ostatné satisfakčné nástroje z §13 ods. 1 OZ nestačia na zmiernenie a vyváženie nepriaznivých následkov zásahu.

11. Aj krajský súd je toho názoru, že v prejednávanej veci nedošlo ku naplneniu skutkových dôvodov pre použitie uvedených zákonných ustanovení, nedošlo ku zásahu zo strany žalovaných, ktorým by

bolo porušené žalobcovo právo na súkromie v súvislosti s neumožnením návštevy blízkeho rodinného priateľa tak, aby bolo potrebné uložiť žalovaným povinnosť upustiť od neoprávnených zásahov do základných práv žalobcu aj s náhradou nemajetkovej ujmy.

12. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca vykonával trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu - žalovaného 1/0; dňa 16.07.2017 sa domáhal povolenia kontaktnej návštevy pre blízkeho rodinného priateľa A. B. zo S. M. W., ktorú žiadosť žalovaný 2/ ako riaditeľ ústavu na výkon trestu neschválil. Žalobca poukázal na porušenie svojho práva na súkromie konaním žalovaného, pretože rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené a musí sa zakladať na individuálnom posúdení potencionálneho rizika konkrétneho väzňa. Žalobca videl postup žalovaných ako postup, ktorým svojvoľne, opakovane a dlhodobo v rozpore s právnym poriadkom zasahujú do jeho právnej sféry a je šikanóznym, pričom prežitá citová úzkosť a psychické strádanie predstavujú objektívne nenapraviteľnú nemajetkovú ujmu, ktorú nemožno uspokojiť inak, ako priznaním spravodlivého finančného zadosťučinenia. Žalovaní 1/ a 2/ poukázali na bezdôvodnosť žaloby s odkazom na zákon č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, ktorý splnomocňuje riaditeľa ústavu rozhodnúť, či povolí návštevu s kontaktom, a to priamym alebo nepriamym; nesúhlasné stanovisko s povolením návštevy kontaktným spôsobom nie je rozhodnutím podľa ôsmej časti citovaného zákona, ale rozhodnutím podľa všeobecného predpisu v správnom konaní, pričom ide o rozhodnutie zákonom zmocnenej autority, ktoré vplyva na naplnenie účelu sledovaného výkonu trestu odňatia slobody a na nápravu odsúdeného. Žiadosti žalobcu nebolo vyhovené na základe stanoviska pedagóga a vedúceho oddelenia výkonu trestu, žalobca je zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, a to do špecializovaného oddielu s bezpečnostným režimom v zmysle §81 z.č. 475/2005 Z.z.

12.1 V spise je založený Ústavný poriadok pre odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová (č.l. 119) aj žiadosť žalobcu zo dňa 16.07.2017 o povolenie kontaktnej návštevy blízkeho rodinného priateľa A. B., bytom S. M. W.. Žiadosť koncipoval žalobca tak, že odkázal na dôvody svojich predchádzajúcich žiadostí zo dňa 11.12.2016 a 25.04.2017, ktorými žiadal o návštevu tejto uvedenej osoby.

12.2 Žiadosti o návštevu žalovaný 2/ na doporučenie väzenského pedagóga nevyhovel (viď č.l. 19 spisu).

12.3 V reakcii na žiadosť Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (viď č.l. 53) žalovaný 1/ s odkazom na ustanovenie §24 ods. 1, 3, 4, §5 ods. 4 z.č. 475/2005 Z.z. poukázal na to, že program zaobchádzania (§5 ods. 4 Zákona o výkone trestu, ktorý ustanovuje cieľavedomé komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu), je prostriedkom na realizáciu individuálnej formy zaobchádzania, ktorý je zameraný na odstránenie subjektívnych príčin páchania trestnej činnosti, rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu. Rozhodovací proces, ktorého výsledkom je neudelenie súhlasu odsúdenému na vykonanie návštevy s priamym kontaktom, patrí do právnej úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru a nie je možné takéto rozhodovanie považovať za rozhodovanie správneho orgánu v oblasti verejnej správy, keďže ide o rozhodovaciu právomoc, vyplývajúcu z ustanovení Zákona o výkone trestu a týka sa veci, ktorá súvisí s výkonom trestu, ktorý bol menovanému uložený v zmysle ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku. V prípade zamietnutia žiadosti menovaného o kontaktnú návštevu priateľa ide o rozhodnutie zákonom zmocnenej autority, ktoré priamo a bezprostredne vplyva na napĺňanie účelu sledovaného výkonom trestu odňatia slobody a na nápravu odsúdeného. Poukázal na uznesenie NS SR sp.zn. 3Sžo/140/2015 zo dňa 25.05.2016.

13. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že okresný súd pôvodne zastavil konanie uznesením č.k. 9C/50/2017-68 zo dňa 22.05.2018, ktoré na odvolanie žalobcu krajský súd uznesením č.k. 11Co/254/2018-89 zo dňa 14.06.2019 zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s vysloveným právnym názorom, že ak žalobca tvrdí, že žalovaní svojím postupom neoprávnene zasiahli do jeho práva na súkromie a ľudskú dôstojnosť tým, že mu zamietli jeho žiadosť o návštevu, a teda neoprávnene zasiahli do jeho práv, chránených Dohovorom, na základe čoho zároveň žiadal uloženie povinnosti pre žalovaných upustiť od neoprávnených zásahov do jeho základných práv a aby mu zaplatili náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.300,-Eur, je potrebné vykonať v tomto smere podľa návrhov strán sporu dokazovanie. Krajský súd poukázal na článok 19 ods.2 ústavy, ktorý zaručuje ochranu súkromného a rodinného života len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené; pod neoprávneným zasahovaním je potrebné rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a

slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa (nález Ústavného súdu SR sp.zn. II ÚS 55/1998 zo dňa 18.10.2001).

13.1 Okresný súd na deň 30.10.2019 vytýčil pojednávanie, na ktorom vypočul žalobcu i zástupcu žalovaného 1/; žalovaný 2/ sa nedostavil. Okresný súd po splnení procesného postupu ukončil dokazovanie a odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozhodnutia na termín 29.11.2019 a následne za prítomnosti žalobcu a poverených zástupcov žalovaného 1/, v neprítomnosti žalovaného 2/, vyhlásil rozsudok, ktorý následne odvolaním napadol žalobca.

14. Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dôkazy vyhodnotil jednotlivo i súhrnne a dospel ku správnym skutkovým a právnym záverom; nepochybil procesne ani skutkovo a jeho rozhodnutie je úplne správne. Súd prvej inštancie síce vzhľadom na prejednávanú problematiku stručne, ale výstižne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo žalobe nevyhovel a jeho rozhodnutie je plne v súlade s ustanovením §220 ods. 2 C.s.p. Odvolací súd sa stotožňuje s výrokmi i dôvodmi rozhodnutia a v celom rozsahu v zmysle §387 ods. 2 C.s.p. na ne odkazuje.

15. Odvolacia námietka, že okresný súd uvádza ako nesporné, že žalobca bol zaradený v oddiele s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov, preto nemal nárok na kontaktné návštevy, pričom táto skutočnosť nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a navyše žalovaní 1/, 2/ neoznáchili žiadne preventívno-bezpečnostné dôvody, preto je zrejmé, že tieto skutkové zistenia okresný súd vykonštruoval a prispôobil skutkový stav v prospech žalovaných, je nedôvodná.

15.1 Ustanovenie §4 zákona o výkone trestu stanovuje okruh práv a slobôd, vo výkone ktorých je odsúdený obmedzený alebo ktoré nemôže uplatňovať. Odsúdený je povinný podrobiť sa obmedzeniam tých práv a slobôd, ktoré sú v rozpore s účelom výkonu trestu (určenom v §2), ktoré sa nemôže vzhľadom na charakter výkonu trestu uplatniť alebo ktoré by boli v rozpore s ochranou spoločnosti. Predovšetkým ide o niektoré ústavné práva, najmä o právo a slobodu na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobodu pohybu a pobytu, listové tajomstvo, tajomstvo prepravovaných správ a iných písomností a slobodnej voľby povolania; odsúdený počas výkonu trestu nemá aj niektoré ďalšie práva a slobody, ktoré sa nemôžu počas výkonu trestu vzhľadom na charakter tohto inštitútu uplatniť, najmä právo na štrajk, slobodne sa zhromažďovať, zakladať odborové organizácie, slobodne si vybrať lekára a zdravotnícke zariadenie, nemôže zakladať politické strany, politické hnutia a vykonávať riadiace funkcie; presné vyšpecifikovanie obmedzení je významné z hľadiska precízneho určenia právneho postavenia odsúdeného počas výkonu trestu.

15.2 V §11 až §16 zákona o výkone trestu je vymedzený účel zaobchádzania s odsúdeným, ktorým je podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov, zvyšovanie právneho vedomia a etických a morálnych noriem; rozvíjaním pozitívnych osobnostných vlastností odsúdeného sa podporujú a formujú tiež žiadúce sociálne vzťahy v rámci programu zaobchádzania. Podľa miery účasti odsúdeného na zaobchádzaní a celkových výsledkov sa uplatňujú aj niektoré výhody a zužujú obmedzenia vo výkone trestu. Týmto sa sleduje motivácia odsúdeného tak, aby sa aktívne podieľal na programe zaobchádzania.

15.3 Vonkajšia a vnútorná diferenciacia je základným predpokladom na uplatňovanie zaobchádzania, disciplinárnej praxe, teda disciplinárnych odmien a disciplinárnych trestov, podmieneného prepustenia a výkonu trestu u osobitných kategórií odsúdených; ustanovujú sa prostriedky zaobchádzania, ktorými sú ústavný poriadok, zamestnávanie, kultúrno-osvetová činnosť, vzdelávanie, sociálna práca, disciplinárna právomoc a ďalšie aktivity.

15.4 Z hľadiska vonkajšej diferencie sa trest odňatia slobody vykonáva v ústavoch s minimálnym, stredným a maximálnym stupňom stráženia; ústavy sa odlišujú stupňom stráženia, pričom v ústavoch s minimálnym stupňom stráženia sa uplatňujú najmiernejšie bezpečnostné opatrenia a v ústavoch s maximálnym stupňom stráženia sa uplatňujú najprísnejšie bezpečnostné opatrenia, spočívajúce v určení rozsahu pohybu a žienjno-technických prostriedkov, pričom sa charakterizujú sa jednotlivé stupne stráženia. O zaradení odsúdeného do ústavu s príslušným stupňom stráženia rozhoduje súd, o zaradení do konkrétneho ústavu rozhoduje Generálne riaditeľstvo zboru.

15.5 Na splnenie účelu zaobchádzania sa na každého odsúdeného vypracuje individuálny program zaobchádzania, na čo sa využívajú výsledky psychologického vyšetrenia v stredisku psychodiagnostickej a konzultačnej činnosti a všetky relevantné poznatky o odsúdenom. Program zaobchádzania je súhrnom výchovných, liečebných a iných prostriedkov a foriem zaobchádzania, realizovaný diferencovane s prihliadnutím na osobnosť odsúdeného, jeho prístup k plneniu stanovených povinností, preukázanú snahu a stupeň dosahovania cieľov programu zaobchádzania; spracováva

ho určený príslušník zboru s odborníkmi v ústave. Život odsúdeného sa organizuje spravidla na komunitných princípoch, pričom každý odsúdený sa spravidla zaradi do diferenciacnej skupiny. Zaobchádzanie sa realizuje prostredníctvom povinných a dobrovoľných aktivít v rámci realizácie programu zaobchádzania.

15.6 Bez ohľadu na to, či ide o ústav s minimálnym, stredným alebo maximálnym stupňom stráženia, odsúdený má právo raz mesačne na dvojhodinovú návštevu spravidla kontaktným (bezbariérovým) spôsobom; určuje sa, u ktorých odsúdených sa návšteva vykoná bez priameho kontaktu (najmä u odsúdených zaradených do ústavu s maximálnym stupňom stráženia). Riaditeľ ústavu môže rozhodnúť o inom spôsobe vykonania návštevy v odôvodnených prípadoch (§24 z.č. 475/2005 Z.z.). Frekvencia a dĺžka trvania návštevy má za cieľ neklásť odsúdeným zákonné prekážky v udržaní sociálnych a najmä rodinných kontaktov a umožniť ľahší návrat do života na slobode; vývoj sociálnych vzťahov je ponechaný na odsúdenom samotnom a jeho príbuzných. Výnimku v spôsobe vykonávania návštev tvoria určené kategórie odsúdených ako napríklad odsúdení, u ktorých sa neuplatňuje vnútorná diferenciácia z určených dôvodov; u týchto odsúdených rozhodne o spôsobe vykonania návštevy riaditeľ ústavu.

15.7 Spôsob výkonu práv, obmedzení a povinností odsúdených a uplatňovanie poriadku a disciplíny upravuje ústavný poriadok, ktorý vydá riaditeľ ústavu; súčasťou ústavného poriadku je časový rozvrh dňa. Ústavný poriadok schvaľuje generálny riaditeľ a je k dispozícii na mieste bežne prístupnom odsúdenému alebo sa poskytne odsúdenému na požiadanie.

15.8 Podľa §21 Ústavného poriadku návšteva odsúdeného, umiestneného v oddiele s bezpečnostným režimom, sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Do oddielu s bezpečnostným režimom sa podľa §81 ods. 1 z.č. 475/2005 Z.z. umiestni odsúdený, ktorý sústavne porušuje Ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru odsúdených, alebo iných osôb, ušiel z výkonu trestu, o útek sa pokúsil alebo ho pripravoval, tiež odsúdený, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je splnený dôvod väzby a súd rozhodol o primeranom uplatnení obmedzení podľa osobitného predpisu, ďalej odsúdený, ktorý svojím nezvládateľným agresívnym správaním ohrozuje svoj život, zdravie alebo život a zdravie iného; do takéhoto oddielu možno umiestniť odsúdeného za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej zločineckej alebo teroristickej skupiny a z preventívno-bezpečnostných dôvodov, ako i odsúdeného, ktorý je navrhnutý na disciplinárne potrestanie pre porušenie Ústavného poriadku, je podozrivý, že sa dopustil trestného činu a je predpoklad, že by mohol zmařit riadne vyšetrenie veci, bude v svojej protiprávnej činnosti pokračovať, alebo ak boli voči nemu použité donucovacie prostriedky. Takýto odsúdený môže byť umiestnený do oddielu na nevyhnutný čas, najviac však na 48 hodín. Vychádzky, návštevy a disciplinárne tresty sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených (§81 ods. 6 citovaného zákona).

16. Z vyššie uvedeného stručného rozboru zákonných ustanovení, ktorými sa riadil pri svojom rozhodovaní aj okresný súd, je zrejmé, že námietka v odvolaní o nedostatočnom podklade pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k zaradeniu žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov, keď žalovaní 1/, 2/ neoznačili žiadne preventívno-bezpečnostné dôvody, a preto si mal tieto skutkové zistenia okresný súd vykonštruovať a prispôbiť skutkový stav v prospech žalovaných, neobstojí. Skúmanie existencie preventívno-bezpečnostných dôvodov na umiestnenie žalobcu v oddiele s bezpečnostným režimom nebolo ani nemôže byť predmetom prieskumu všeobecným súdom, a to nielen o vzťahu ku predmetu konania v prejednávanej veci, ku ktorému záveru dospel aj okresný súd (bod 54-55 rozsudku).

17. Vyššie uvedeným krajský súd odpovedá aj na ďalšiu nedôvodnú odvolaciu námietku o zmätočnosti rozsudku okresného súdu ohľadom rozhodnutia o spôsobe vykonania návštevy, ktorý je v diskrečnej právomoci riaditeľa ústavu. Odôvodniť zamietnutie žiadosti žalobcu nebolo povinnosťou riaditeľa ústavu, ktorá by mu vyplývala zo zákona, upravujúceho problematiku výkonu trestu; aktuálna právna úprava neposkytuje priestor pre jej súdny prieskum. Ak žalobca žiadal o kontaktnú návštevu bez prejaveneho záujmu o bezkontaktnú návštevu, nemožno žalovaným 1/,2/ vytýkať zamietnutie jeho žiadosti v plnom rozsahu, bez ponuky nevyžiadanej (bezkontaktné) formy návštevy. Navyše nemožno opomínať, že nevyhovenie žiadosti žalobcu o kontaktnú návštevu riaditeľom bolo dôsledkom predchádzajúceho správania žalobcu v rozpore s právnymi predpismi aj v priestoroch ústavu (dvojnásobné disciplinárne potrestanie a žiadna odmena).

18. Žalobca vytýka okresnému súdu, že ignoroval jeho dôkazné návrhy a že odmietol záväznú judikatúru ESLP ohľadom všeobecných zásad k návštevým právam väznených osôb, ktoré nerozlišujú

medzi obvinenými a odsúdenými; súčasne v odvolaní navrhol vykonať krajskému súdu dôkazy. Z obsahu spisu je zistiteľné, aké dôkazy okresnému súdu žalobca navrhoval; poukazovanie na aktuálnu judikatúru nemožno zahrnúť pod dôkazné prostriedky v rámci civilného sporového procesu. Ustálená rozhodovacia prax najmä dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo 6/2017); do tohto pojmu možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach NS SR alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Žalobca nepoukázal na také rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ktoré by vyvrátili názor, vyslovený v závere rozhodnutia okresného súdu, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

18.1 Pred odvolacím súdom navrhol žalobca vyžiadať listinné doklady zo dňa 13.03.2019 od Ministerstva spravodlivosti SR, ktorými ESLP oznámil vláde SR konanie vo veci L. L. proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 38321/17 a osem ďalších sťažností a kópie sťažností č. 82925/17 a 29636/18), týkajúcich sa námietok o porušení článku 8 Dohovoru v súvislosti so zamietnutím žalobcových žiadostí o návštevy a od ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová - žalovaného 1/ navrhol vyžiadať overené kópie žiadostí žalobcu o návštevu z 11.12.2016, 25.04.2017 a 16.07.2017: žalobca takéto tvrdenia ani návrhy na dokazovanie pred okresným súdom neprodukoval. V zmysle §366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide o tzv. novoty v odvolacom konaní, čo znamená, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

18.2 Krajský súd v súvislosti s touto odvolacou námietkou konštatuje, že nie sú naplnené dôvody pre použitie tohto výnimočného ustanovenia; odvolacia námietka nie je dôvodná, pretože ani precízne a podrobné prevzatie obsahu rozhodnutí, na ktoré poukazoval žalobca v priebehu prvostupňového konania, nemohlo v prejednávanej veci prívodiť iný záver rozhodnutia okresného súdu než ten, ku akému okresný súd dospel za použitia správnej aktuálnej právnej úpravy, ktorou je v zmysle C.s.p. viazaný.

19. Žalobca namieta v odvolaní obsah zápisnice z pojednávania pred okresným súdom, pretože nevystihuje jeho priebeh a podstatné argumenty žalobcu, ako ani tvrdenia žalovaných; navrhol oboznámiť sa so zvukovým záznamom z pojednávania kvôli nedostatkom zápisnice, vyhotovenej okresným súdom a pre ozrejenie ignorovaných prostriedkov procesného útoku žalobcu, ako aj prostriedkov procesnej ochrany žalovaných (kvôli neuvedeniu dôvodov pre uskutočnenie namietaného zásahu).

19.1 Zápisnica o pojednávaní zo dňa 30.10.2019 je založená v súdnom spise na č.l. 113-117; vyplývajú z nej dané poučenia, výsluchy žalobcu a zástupcu žalovaného 1/; po ukončení dokazovania uznesením okresný súd odročil pojednávanie na vyhlásenie rozsudku na termín 29.11.2019, ktorý termín prítomné strany vzali na vedomie; žalovaný bol písomne predvolaný; následne okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorý odôvodnil a bolo dané poučenie o opravnom prostriedku.

19.2 Zo zvukového záznamu z pojednávania vyplýva, že okresný súd vyvolal vec, zaprotokoloval účasť strán sporu a zástupcov na pojednávaní, otvoril pojednávanie a vyzval žalobcu k prednesu žaloby, po ňom sa k žalobe vyjadril poverený zástupca žalovaného 1/; aj ďalšie prednesy súd prvej inštancie zaprotokoloval; vyhlásil uznesenie o ukončení dokazovania a odročil pojednávanie na vyhlásenie rozsudku.

19.3 V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že námietka žalobcu ohľadom nedostatočného vyhotovenia zápisnice je nedôvodná, túto žalobca bližšie ani nekonkretizoval.

Vo vzťahu k odvolacej námietke krajský súd poukazuje na ustanovenie §99 C.s.p. a §52 a §56 zákona č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy. Súčasná procesná právna úprava vychádza zo zásady preferencie zaznamenávania procesných úkonov súdu technickým zariadením, určeným na zaznamenávanie zvuku a len subsidiárne je ponechaná možnosť vyhotovenia klasickej písomnej zápisnice. Vyhotovenie klasickej zápisnice o procesnom úkone závisí od úvahy súdu, pričom súd zhodnotí kritérium procesnej ekonómie, vhodnosti a účelnosti. Strana má nárok na prístup k zvukovému záznamu z procesného úkonu, a to kedykoľvek v priebehu konania, ako aj po jeho právoplatnom skončení, a to buď

vyhotovením kópie záznamu, alebo sprístupnením nahratého vyhotoveného záznamu z procesného úkonu. Ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje o procesných úkonoch aj zápisnicu; §99 ods. 2 C.s.p. stanovuje základné náležitosti zápisnice. Zápisnica o súdnom pojednávaní okrem týchto náležitostí obsahuje aj všetky podstatné okolnosti a poučenia poskytnuté súdom, uvedie sa presný čas začiatku a skončenia súdneho pojednávania; zápisnica o súdnom pojednávaní sa vyhotovuje použitím diktafónu, postupom podľa §56 Spravovacieho a kancelárskeho poriadku (zvukový záznam), rýchlopisným záznamom alebo pomocou výpočtovej techniky. Zvukovým záznamom z procesného úkonu podľa §98 C.s.p. sa zaznamenáva jeho celý priebeh a tento záznam sa uchováva aj po skončení pojednávania. V súčasnosti stále zostáva spísanie zápisnice pomocou výpočtovej techniky, a teda nadiktovanie podstatných obsahov výpovedí a prednesov, najčastejšou formou zaznamenania priebehu pojednávania, čo je odôvodnené spravidla praktickosťou vedenia konania, zjednodušenou prípravou sudcu na pojednávanie, prehľadnejšou a rýchlejšou orientáciou v spise, predovšetkým pre odvolacie súdy; okresný súd postupoval práve takýmto spôsobom, preto procesne nepochybil, v prejednávanej veci zaznamenal priebeh celého pojednávania zvukovým záznamom a aj vyhotovil zápisnicu v písomnej podobe po opise z diktafónového záznamu. Táto odvolacia námietka tiež nebola dôvodná.

20. Z uvedeného vyplýva, že odvolacie námietky žalobcu krajský súd nepovažoval za dôvodné; krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie preto v plnom rozsahu potvrdil (§387 ods. 1, 2 C.s.p.), a to aj vo výroku o trovách konania, lebo nezistil dôvody na jeho zmenu (§388 C.s.p.), ani zrušenie (§ 389 C.s.p.).

21. Žalovaní 1/, 2/ boli v odvolacom konaní úspešní, vznikol im nárok na trovy odvolacieho konania, ktoré si však neuplatnili a ani im zo spisu žiadne trovy v odvolacom konaní nevyplyvajú. Krajský súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle §255 ods. 1, §262 ods. 1 C.s.p. v spojení s §396 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v plnom rozsahu, pretože im žiadne nevznikli (pozri aj uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018).

22. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.). Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)

(§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).